

از هم گشودن چشمها و باز شدن دهان را اندازه می‌گرفت ،
و آنکه ، با دهشت ناگهانی می‌دید ،
چشمانش گشادتر و دهانش بازتر بود ،
از این رو میانگاشت که او میان‌دیشد .
و آنکه ناگهان چشمش به کسی می‌افتاد که یکپارچه عاشقش میشد ،
چشمی به همان گشادی ، و دهانی به همان بازی ، داشت ،
و میانگاشت که اوست که معشوقه اش را میشناسد ،
و با این اندازه گیرها ، ایمان خود را به آن ترازو و فیلسوف از دست داد .

ولی هیچکس به دکه من نیامد که از من ترازوهائی را بخواهد که :
نمایش میداد در هر شکست خورده‌ی ، چه اندازه پیروزی نهفته است ،
از بار سنگین هر اندوهی ، چقدر سبکی پالها ، پیدایش می یابد ،
از هر دروغی یا افسانه‌ای ، چقدر حقیقت ،
واز هر حقیقتی ، چقدر دروغ و افسانه میزاید .
واز هر عقلی ، چه بی عقلیها و دیوانگیها ،
واز دیوانگیها و بی عقلیها ، چقدر عقل میزاید
هیچکس از من ترازویی را نخواست که بسنجد ،
باچه اندازه شك و نیشخند و سرکشی ، میتواند از باورهاش بگسلد ،
یا ترازویی که افزایش حقیقت را در اندیشه هائی میسجد ،
که از يك دستگاه فکری یا دینی ، پاره میشوند ،
و بی آن دستگاه هم ، بر پای خود میایستند ،

هیچکس از من ترازویی را که در کنج دکاتم افتاده است ،
و یا آن ، میتوان اندازه گرفت با چقدر از محدود ساختن خرد ،
میتوان بزرگ شد ،

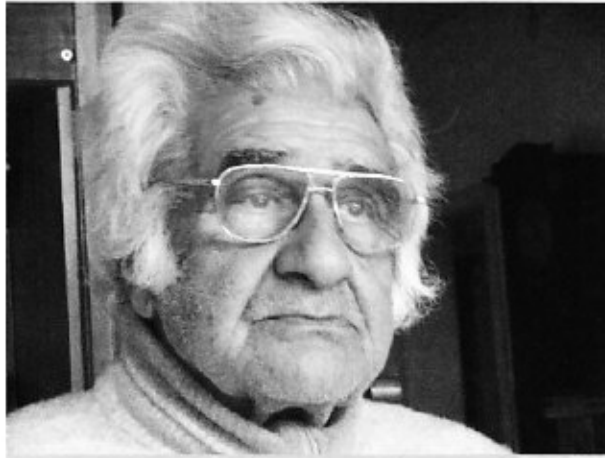
با چه اندازه از تنگ ساختن دیدگاه خود ،
میتوان زیباتر دید ،
با چه اندازه افزایش بار مسئولیت ،
میتوان نیرومند و آزاد شد ،
با کاستن چقدر از تقواهای دینی و اخلاقی ، میتوان انسانتر شد ،
با چقدر از بیخدائی ، میتوان خدا شد ،
نخواست .
و آنکه ترازوی « بزرگ شدن در دامن تنهایی » را نخرید ،
ترازوی « سرگرمی در جمع » را نخرید ،
و هر روز که مقدار سرگرمیهای خود را جمع میزد ،
مقدار کوچک شدنش ، نادیدنی تر میشد ،
و آنکه نیاز به ترازوی هدف سنجی داشت ، تا ارزش هدفهای گوناگون را بداند
ترازوی « وسیله سنجی » را نخرید ،
و در سنجش وسیله ها با همدیگر ، دیگر ، هدف ، برایش بی تفاوت میشد
و به هر هدفی ، میشد با وسائل مناسب رسید .
و همه از من ، ترازوی « دزدی سنجی » را میخریدند ،
و یا آن با دقت آنچه را دیگران از آنها میدزدیدند ، وزن میکردند ،
ولی با آن ترازو ،
سنگین ترین چیزهایی که آنها از دیگران میدزدیدند ، ناکشیدنی بود
این ترازو ، که برابری پاداش با کردار را نشان میداد ،
فیتروانتست بسنجد که پاداش لیبخند شادی را که از دیگری ربوده ، چیست ؟
بوسه ای را که از لب یارش به غارت میستاند ، چقدر میارزد ؟
بوی یاسی که از دیوار همسایه ، اورا سرمست میکند ، چه وزنی دارد ؟
تصویر زیبایی که شاعر برای شناخت احساساتش به او میدهد ،

آیا بیش از هدیه ایست ؟ ،
و آیا متفکر ، برای انتخاب فهمیده شدن و پذیرفته شدن ،
اندیشه های باریک و ژرف به او میدهد ؟
و آیا خنیاگر ، برای کام بری از فراغت خودش ، برای او آهنگ میسازد ؟ ،
و اگر از خدا ، معرفت و ابدیت را دزدیده بود ،
دزدی ، از دریا بی بزرگ بود ، که دزدی نیست .

و شبی نیز پس از بستن دکانم ، کسی آهسته درم را کوید ،
گفتم چرا این قدر دیر وقت ، و چه میخواستید ؟
گفت من ، خدایم ،
و از بسکه برای کشیدن تراوی عدالت ، چشم را بسته اند ،
که دیگر ، روشنی روز ها را نمیتوانم تاب بیاورم ،
من فقط خواهش بس ناچیز دارم ،
آیا ممکنست که حساسیت تراوی ها را آنقدر بالاتری ؟
گفتم برای تو که خدائی چه تفاوت میکند ؟
گفت با این حساسیتهای فوق العاده ، امکان تفاهات میگذارد ،
و بسیار آشتیها و هم آهنگیها و نظم ها ،
تا زمانی میکنند ، که ترازوها ، اختلافات جزئی را نکشند ،
کسانیکه دیروز با قیان ،
عدل را میکشیدند ،
اکنون همه کارها را با ترازوهایی قیروطی وزن میکنند ،
و آنانکه دیروز از يك قیراط صداقت ، مست میشدند ،
اکنون ، يك خروار صداقت نیز آنها را بس ثبکند .
آنانکه دیروز با يك کوه ایمان ، ازمن يك آن دیدار میخواستند
اکنون با يك ذره ایمان ، حکومت بر جهان را ازمن میخواهند ،
آنانکه يك کتابخانه در باره من از حفظند ،

و کتابی را که خود من برای رفع ملالت نوشته ام ،
از خودم بهتر میفهمند ،
و خود را به من ، نزدیکتر از کسی میدانند ،
که مانند کودک خردسالی که هنوز الف از ب نمیشناسد ، مرا دوست میدارد ،
و میانگازند که متخصص ایمان و خداوند ،
و وزن معلومات در باره خدا را ،
با « وزن ایمان و دوستی » هشتبه میسازند ،
و من از روی خدا ، شرمند شدم ،
با آنکه ایمان به خدا نی او هم نداشتم ،
ولی حرفی را که به من زد ، مرا تکان داد ،
و فردا دکاتم را برای همیشه بستم
و دست از ترازو فروشی کشیدم .

چون من انسانهایی را نیز یافته بودم ،
که در درونشان نقطه ای بود به سنگینی « آن » ،
که با حساسترین ترازوهای دکاتم ،
نمیشد دید و برداشت و کشید ،
و از آن نقطه نا سنجیدنی و بی وزن ،
دریانی از مهر ، به جهان فرومیربخت .

استاد منوچهر جمالی،
فیلسوف بزرگ ایران و
کاشف فرهنگ زنجبایی ایران
برای خواندن نوشته های استاد و شنیدن سخنرانی های ایشان
به سایتهای اینترنتی زیر مراجعه کنید:

www.jamali.info
www.jamali-online.com
www.irankulturpolitik.com

* آتش پاره ها *

- ۱ - دیدن از چشمی که چشمه میشود .....
- ۲ - گاهی خداشدم ، صخره شدم ، ازدها شدم .....
- ۳ - فرق میان عارف و بیخدا .....
- ۴ - تلنگری که مارا به آفریدن انگیخت .....
- ۵ - در آرزوی ساده بودن .....
- ۶ - پیکره‌های نیمه تراشیده .....
- ۷ - جانوری با هزار و یک پا .....
- ۸ - صدم هم ، فقط یکیست .....
- ۹ - پیام فرعون به جمشید .....
- ۱۰ - نیکی کردنِ بیشرمانه .....
- ۱۱ - آیا انسان ، فقط دست هست ؟ .....
- ۱۲ - جمشید گفت : هر انسانی باید جهان خود را بسازد .....
- ۱۳ - دریانوردی که با کشتی چم ، سیمرغ را میجست .....
- ۱۴ - رستم به اهورامزدا .....
- ۱۵ - ابن اهریمن بود که حقیقت را پیروز ساخت .....
- ۱۶ - پرسشهای نیاکان ما .....
- ۱۷ - مایه ای که تنها از سردش میزیستند .....

- ۱۸ - فکر آتشین ، نه فکر روشن ۴۱
- ۱۹ - آبی که از آن ، آتش میجوشد ۴۶
- ۲۰ - بادکنکی پاره پاره ۵۲
- ۲۱ - یادی از استادم ۵۴
- ۲۲ - چیزی را میجویم که نیست ۵۶
- ۲۳ - میوه بی تخمه ۵۸
- ۲۴ - انسانی که يك جنگلست ۶۰
- ۲۵ - خود را نباید خورد ۶۱
- ۲۶ - رندی میگفت ۶۲
- ۲۷ - آمیزش شك و شوق ۶۲
- ۲۸ - در انتظار رویدادی ویژه ۶۴
- ۲۹ - پیوندی دیگر با جهان ۶۵
- ۳۰ - وحدت در کلمه ۶۷
- ۳۱ - چرا همه میخواستند همه حکیم باشند ۶۹
- ۳۲ - جنگ آزادی با آزادی ، جنگ دین با دین ۷۲
- ۳۳ - از سراندیشه نقطه وار ، تا بینش گسترده ۷۴
- ۳۴ - با خیالات خود ، شادزبستان ۷۷
- ۳۵ - عارف و هراکلیت ۷۸
- ۳۶ - فریفتن ، وهمیشه بودن (اهورامزدا)
- ۸۱ - یا راستی ، ولی نابودی (اهریمن)
- ۳۷ - فراموش شدگان ، ارزشمندتر از یادمان هایتند ۸۳
- ۳۸ - دلانهای تهی کلمه ۸۶
- ۳۹ - در پشت در کیست ؟ ۸۸
- ۴۰ - خیال دوستی ۸۹
- ۴۱ - آنگاه که آوازِ سیرغ را میشنیدیم ۹۱
- ۴۲ - جشید زیبا ۹۵

- ۴۳ - رند ، با شکی پر از امید ۹۷
- ۴۴ - دشمنیِ اندیشه با خیال ۱۰۰
- ۴۵ - ما به آهنگی تازه ، با خواهیم کوبید و دست خواهیم افشاند ۱۰۲
- ۴۶ - کجا ، سره تفاهم بی نهایت میشود ۱۰۷
- ۴۷ - قانون را آگاهانه بشکنید ۱۰۸
- ۴۸ - مرز میان غم و شادی ما کجاست ؟ ۱۰۹
- ۴۹ - عدالت و حقیقت و آزادیِ سوزان ۱۱۰
- ۵۰ - بی ایمان ، ولی با دین ، پیدین ، ولی با ایمان ۱۱۱
- ۵۱ - کمال در « هیچ » ۱۱۳
- ۵۲ - بدراین کوی ، ماما کجاست ؟ ۱۱۵
- ۵۳ - نازانی گاه ۱۱۶
- ۵۴ - در جستجویِ بزرگی ۱۱۷
- ۵۵ - بزرگی ، دورفاست ۱۱۸
- ۵۶ - گردش ، میان حس و نهم ۱۱۹
- ۵۷ - فرق میان عادل و دادگر ۱۲۱
- ۵۸ - داوری کردن ، بزرگترین جنایت است ۱۲۳
- ۵۹ - قاتلانِ خدا ۱۲۴
- ۶۰ - با ادب گفتن ۱۲۵
- ۶۱ - ملالت ، سرچشمه فرهنگ ۱۲۷
- ۶۲ - در گفتن هم ، به خود خیانت میکنیم ۱۲۸
- ۶۳ - آمیختگیِ جوانی و آرمان ۱۲۹
- ۶۴ - حماقت و شوم بختی ۱۳۰
- ۶۵ - جهانی که ما ساخته ایم ۱۳۱
- ۶۶ - شعر چیست ؟ عشق چیست ؟ آزادی چیست ؟ ۱۳۲
- ۶۷ - توحید یا شرك ۱۳۳
- ۶۸ - من قصه گویم ۱۳۴

- ۶۹ - آئینه ای که هزارپاره شد ۱۳۵
۷۰ - مست از تازگیها و پابستگی به یادها ۱۳۸
۷۱ - نفرت از افقهای هستی ام ۱۴۲
۷۲ - ما شعری میجوئیم که از آن کام بگیریم ۱۴۴
۷۳ - دهانه چاههای عمیق ۱۴۵
۷۴ - من ترازو فروشم ۱۴۶
۷۵ - دوخود باهم گلاویزند ۱۵۵

Kanoune Ketab Ltd.
2A Kensington Church Walk
London W8 , England
Tel: 071 - 937 - 5087